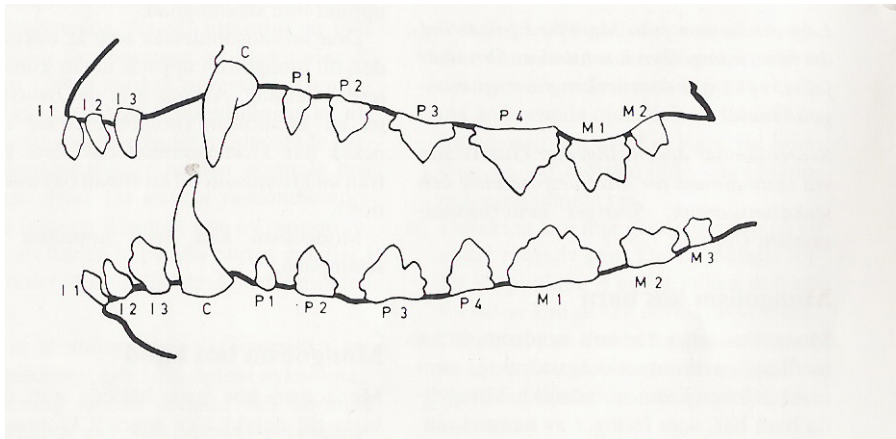

Bettfel hos hund

Med hundens bett menar vi det sätt på vilket över- och underkäkens tänder möts. Det är viktigt att skilja mellan bett, tanduppsättning och tandställning. Tanduppsättning beskriver tändernas antal och form, medan tandställning anger tändernas placering och riktning. Tandställningen kan inverka på hundens bett. Käkarnas tillväxt är avslutad vid ca 9 månaders ålder och först då kan man säga något om hur hundens permanenta bett kommer att bli. Ett fulltaligt permanentbett består av 42 tänder. Tandformeln ser ut enligt nedan.

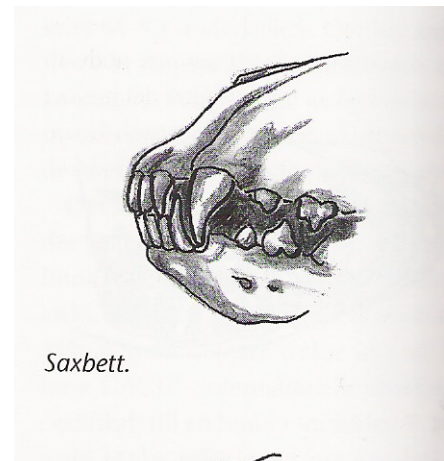
De vanligaste anledningarna till att en hund saknar tänder är arvsanlag och miljöfaktorer. Flertalet olika bettfel samt tandförluster anses vara ärftliga. Arvsgången för övertaliga tänder, tandförluster samt trångbett anses vara familjär. Avsaknaden av tänder kan också bero på trauma och man bör låta veterinärundersöka och eventuellt röntga en hund med tandskador, detta gäller även skador mot mjölk tänderna, för att fastställa inför framtiden att tänderna har funnits på plats.

Följande bettformer finns:

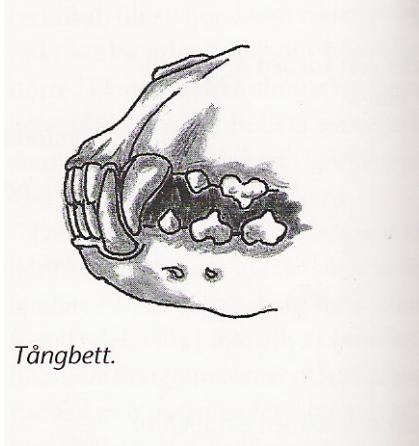
- saxbett
- tångbett
- omvänt saxbett
- överbett
- underbett
- snett bett
- öppet bett

Saxbett

Saxbettet är hundsläktets normalbett. Det är den bettform som är korrekt hos de flesta raser, så även hos schäfer. Vid saxbett sitter framtänderna i överkäken mitt framför framtänderna i underkäken. De två raderna framtänder vidrör varandra. Underkäkens hörntänder sticker upp framför hörntänderna i överkäken och ligger i mellanrummet mellan hörntänderna och framtänderna i överkäken. Första kindtanden i överkäken pekar mellan första och andra kindtanden i underkäken, och så fortsätter det vidare bakåt.

Tångbett

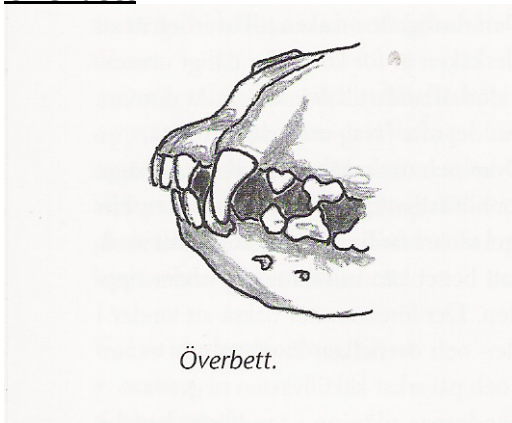
Tångbett.

Vid tångbett biter överkäkens och underkäkens framtänder mot varandra. Denna bettform medför högre slitage på framtänderna än andra bettformer. Äldre hundar som haft saxbett kan med åldern få tångbett för att den yttersta emaljkanterna på framtänderna slits ner.

Omvänt saxbett

Denna bettform karaktäriseras av att framtänderna i underkäken sitter framför framtänderna i överkäken, och att framtänderna i över- och underkäken berör varandra.

Överbett

Överbett.

Överbett innebär att framtänderna i överkäken hamnar så långt framför framtänderna i underkäken att de två tandraderna inte vidrör varandra. Det uppstår ett större eller mindre mellanrum. Denna bettform är felaktig för samtliga raser. Överbett kan orsakas av tändernas lutning men oftare av disproportion mellan över och underkäke.

När det gäller gravare avvikelser måste man skilja mellan de överbett som orsakas av förlängd överkäke och de överbett som orsakas av förkortad underkäke. Ibland kan det bli nödvändigt att mäta käkarna och jämföra dem med en för rasen normal käklängd.

Förlängd överkäke

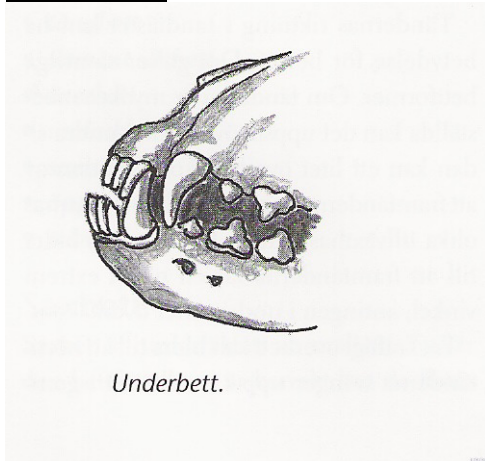
Ger en extremt lång nos, medan hakan antingen kan vara förkortad eller normallång. Det finns studier gjorda i England som visar att detta förekommer inom schäfferrasen.

Förkortad underkäke

Ger en normallång nos, medan hakan är förkortad.

Ett kraftigt överbett kan bidra till att hörntänderna tränger upp i tandköttet i gommen. Detta räknas som ett allvarligt fel och orsakar många gånger lidande för hunden. Genetiska utvärderingar som gjorts visar på en recessiv arvsång.

Underbett.

Underbett är den bettform som beskriver att framtänderna i underkäken sitter framför tänderna i överkäken. Hörntänder och premolarer i underkäken har förskjutits framåt.

Snett bett

Är vanligtvis orsakat av att de två grenarna i underkäken vuxit olika mycket, så att den ena underkäksgrenen blir längre än den andra. Att bettet är snett ser man ofta på att framtands paren inte är likadant ställda.

Öppet bett

Ibland kan man se hundar som inte kan stänga munnen ordentligt. Det uppstår ett öppet mellanrum mellan framtänderna i över och underkäken. Det beror på att kindtänderna i över och underkäken möts kant i kant och inte som det skall vara att tänderna går ihop omlott.

Bettavvikelser är något som förekommer inom samtliga raser och är något som alla uppfödare och hanhundsägare bör väga in i de övriga avelsaspekterna. Det är av största vikt att en arbetande brukshund har ett fungerande bett.

© *Monica Henriksson*

Källor: SKK Anatomiboken
Sundhund avel-genetiska anomalier hos hund
Doggy Rapport 1/91